

З 214(4Укр)
Н 34

НАУКОВЦІ УКРАЇНИ

ЕЛІТА ДЕРЖАВИ

II

НАУКОВІ ШКОЛИ

НАУКОВЦІ УКРАЇНИ

ЕЛІТА ДЕРЖАВИ

II

ВИДАВНИЦТВО
ЛОГОС УКРАЇНА
КИЇВ, 2012

«Науковці України — еліта держави» — друге видання «Видавництва Логос Україна» про титанів науки, переконливе свідчення того, що в Україні є і велике наукове минуле, і велике наукове майбутнє. У другому томі популярної серії, присвяченій науці України, робиться наголос на висвітленні всесвітньо відомих наукових шкіл — феномену української науки. Унікальність книги важко переоцінити, адже це перше такого роду видання, де системно зібрано та досліджено історію становлення, функціонування, винаходи та здобутки українських наукових шкіл.

Книга має зручну структуру: біографії вчених вражають індивідуальним підходом та оригінальним оформленням, науково-популярний виклад дозволяє кожному читачеві заглибитися та пізнати цікавий та багатогранний світ науки, а серця небайдужих до вітчизняної науки наповнити гордістю за наше національне надбання.

Редакційна колегія

Семиноженко Володимир Петрович

академік НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор,
голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України

Згуровський Михайло Захарович

академік НАН України, НАПН України, іноземний член Російської академії наук,
доктор технічних наук, професор, ректор Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

Товажнянський Леонід Леонідович

почесний академік НАПН України, доктор технічних наук, професор, ректор Національного
технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Андрущенко Віктор Петрович

член-кореспондент НАН України, дійсний член НАПН України,
доктор філософських наук, професор, ректор Національного педагогічного
університету ім. М.П. Драгоманова

Михальченко Микола Іванович

член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор,
президент Української академії політичних наук

Максименко Сергій Дмитрович

академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор,
директор Інституту психології імені Г.С. Костюка

Морозов Анатолій Олексійович

член-кореспондент НАН України, доктор технічних наук, професор, директор Інституту проблем
математичних машин і систем, президент Академії технологічних наук України

Алексєєв Анатолій Дмитрович

член-кореспондент НАН України, доктор технічних наук, директор Інституту фізики
гірничих процесів НАН України

Белопольський Микола Григорович

доктор економічних наук, професор, віце-президент Академії економічних наук України

Корчевой Юрій Петрович

академік НАН України, доктор технічних наук, професор,
почесний директор Інституту вугільних енерготехнологій НАН України

Білейчук Ярослав Ярославович

Директор ТОВ «ВИДАВНИЦТВО ЛОГОС УКРАЇНА»

ЗМІСТ

Вступне слово президента Національної академії наук України Б. Є. Патона.....	8	Київський національний університет будівництва та архітектури.....	78
Вступне слово президента Національної академії педагогічних наук України В. Г. Кременя.....	10	Львівський національний університет імені Івана Франка.....	80
Вступне слово президента Національної академії правових наук В. Я. Тація.....	12	Національний авіаційний університет.....	83
Вступне слово президента Національної академії медичних наук А. М. Сердюка.....	14	Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».....	85
Вступне слово президента Національної академії аграрних наук України М. Д. Безуглого.....	16	Національна металургійна академія України.....	88
НАУКОВІ ШКОЛИ УКРАЇНИ.....	18	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.....	92
Наукова школа — феномен науки.....	20	Національний університет біоресурсів та природокористування.....	93
Наукова школа М. М. Амосова.....	22	Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого».....	96
Наукова школа А. Є. Бабинця.....	23	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.....	100
Наукова школа А. К. Бабка.....	24	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут».....	103
Науково-технічна школа В. М. Бакуля.....	25	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».....	110
Наукова школа М. М. Боголюбова.....	26	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.....	113
Наукова школа О. О. Богомольця.....	27	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.....	117
Наукова школа В. Г. Бондарчука.....	28	Харківський національний університет радіоелектроніки.....	120
Наукова школа В. С. Будника.....	29	НАУКОВЦІ УКРАЇНИ — ЕЛІТА ДЕРЖАВИ.....	122
Наукова школа С. М. Гершензона.....	30	Абатуров Олександр Євгенійович.....	124
Наукова школа В. М. Глушкова.....	31	Азарян Олена Михайлівна.....	125
Алгебраїчна наукова школа Д. О. Граве.....	32	Александров Валерій Дмитрович.....	126
Наукова школа А. М. Гродзинського.....	33	Алексєєв Анатолій Дмитрович.....	127
Наукова школа О. С. Давидова.....	34	Андрєєв Анатолій Опанасович.....	128
Наукова школа В. І. Данилова.....	35	Андрєєва Ольга Адіславівна.....	129
Наукова школа О. М. Динника.....	36	Андрущенко Віктор Петрович.....	130
Наукова школа А. В. Думанського.....	37	Аршава Ірина Федорівна.....	131
Київська металознавча наукова школа.....	38	Бабєць Євген Костянтинівич.....	132
Наукова школа А. І. Кіпріанова.....	40	Баймуратов Михайло Олександрович.....	133
Наукова школа С. М. Кожевнікова.....	41	Байрачний Борис Іванович.....	134
Наукова школа О. І. Кухтенка.....	42	Бараненко Валерій Олексійович.....	135
Наукова школа В. Є. Лашкарьова.....	43	Безрук Валерій Михайлович.....	136
Наукова школа Ю. О. Митропольського.....	44	Башнянин Григорій Іванович.....	137
Наукова школа В. С. Михалевича.....	45	Беловолов Юрій Григорович.....	138
Наукова школа Н. Д. Моргуліса.....	46	Бєсєдін Микола Олександрович.....	139
Наукова школа О. В. Палладіна.....	47	Бідняк Михайло Нєсторович.....	140
Патонівська науково-технічна школа.....	48	Білик Марія Дмитрівна.....	141
Наукова школа М. В. Пасічника.....	50	Бєлопольський Микола Григорович.....	142
Наукова школа С. І. Пекара.....	51	Боголїб Тєтяна Максимівна.....	143
Наукова школа Г. С. Писаренка.....	52	Большаков Володимир Іванович.....	144
Наукова школа Л. В. Писаржевського.....	53	Бондар Олександр Іванович.....	145
Наукова школа В. Б. Порфир'єва.....	54	Бондаренко Володимир Омєлянович.....	146
Наукова школа Г. Ф. Проскури.....	55	Бочарова Світлана Петрівна.....	147
Наукова школа Г. Є. Пухова.....	56	Брагінець Микола Володимирович.....	148
Наукова школа Г. М. Савіна.....	57	Буринська Ніна Миколаївна.....	149
Наукова школа М. П. Семененка.....	58	Бутко Анатолій Дмитрович.....	150
Наукова школа К. Д. Синельникова.....	59	Бушин Микола Іванович.....	152
Радіофізична школа А. О. Слуцкіна.....	60	Бурмака Надія Петрівна.....	154
Наукова школа О. Ф. Німця.....	61	Варзар Іван Михайлович.....	155
Наукова школа М. Д. Стражєска.....	62	Васильєв Анатолій Семенович.....	156
Наукова школа В. П. Філатова.....	63	Власова Олена Іванівна.....	158
Ботанічна наукова школа О. В. Фоміна.....	64	Власюк Олександр Степанович.....	159
Науково-технічна школа І. М. Францевича.....	65	Волошин Олексій Іванович.....	160
Харківська наукова школа кріогеніки.....	66	Вовчак Ольга Дмитрівна.....	162
Харківська школа теоретичної фізики.....	68	Гайдуцький Павло Іванович.....	163
Науково-технічна школа О. П. Чекмарьова.....	70		
Наукова школа К. Л. Юценко.....	71		
Науково-конструкторська школа М. К. Янгєля.....	72		
НАУКОВІ ШКОЛИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	73		
Донецький національний університет.....	74		
Донецький національний технічний університет.....	76		

Гнатушенко Володимир Володимирович.....	164	Мікловда Василь Петрович.....	229
Гольцев Анатолій Миколайович.....	165	Мітін Юрій Володимирович.....	230
Горова Алла Іванівна.....	166	Мних Микола Володимирович.....	231
Гребеніков Олександр Григорович.....	167	Морозов Анатолій Олексійович.....	232
Гриньова Валентина Миколаївна.....	168	Мурзін В'ячеслав Юрійович.....	233
Грязнов Ігор Олександрович.....	169	Нагорний Володимир Петрович.....	234
Давиденко Олександр Миколайович.....	170	Назаренко Володимир Михайлович.....	235
Даніленко Едуард Іванович.....	171	Нікульніков Павло Іванович.....	236
Данько Володимир Григорович.....	172	Новіков Микола Васильович.....	237
Дементьєв Вячеслав Валентинович.....	173	Новікова Ольга Федорівна.....	238
Денисова Тетяна Андріївна.....	174	Носенко Елеонора Львівна.....	239
Дзера Олександр Васильович.....	175	Орзіх Марко Пилипович.....	240
Доровських Анатолій Васильович.....	176	Осетрова Оксана Олександрівна.....	241
Дорофієнко Вячеслав Володимирович.....	177	Пересадько Віліна Анатоліївна.....	242
Драганов Борис Харлампійович.....	178	Плаксієнко Валерій Якович.....	243
Дурняк Богдан Васильович.....	179	Плескач (Попович) Валентина Леонідівна.....	244
Єфименко Тетяна Іванівна.....	180	Подшивалкіна Валентина Іванівна.....	245
Заблудська Інна Володимирівна.....	181	Попандопуло Андрій Геннадійович.....	246
Загорський Володимир Степанович.....	182	Попандопуло Геннадій Дмитрович.....	247
Заріцький Петро Васильович.....	183	Польовий Леонід Васильович.....	248
Засуха Юрій Васильович.....	184	Порошин Сергій Михайлович.....	249
Калабухова Катерина Миколаївна.....	185	Проценко Іван Юхимович.....	250
Каліман Павло Авксентійович.....	186	Решетов Іван Костянтинівич.....	251
Катеринчук Іван Степанович.....	187	Рищенко Михайло Іванович.....	252
Кашпіровський Анатолій Михайлович.....	188	Савчук Варфоломій Степанович.....	253
Кашуба Володимир Іванович.....	189	Саух Петро Юрійович.....	254
Кізіма Володимир Вікторович.....	190	Свистунов Володимир Михайлович.....	255
Климаш Михайло Миколайович.....	191	Світлицький Віктор Михайлович.....	256
Клименко Віктор Васильович.....	192	Скрипниченко Марія Іллівна.....	257
Ковальчук Євген Прокопович.....	193	Слабкий Геннадій Олексійович.....	258
Ковтун Геннадій Прокопович.....	194	Сливинський Володимир Іванович.....	259
Козловський Антон Антонович.....	195	Сопільник Любомир Іванович.....	260
Колегаєва Ірина Михайлівна.....	196	Сосін Іван Кузьмич.....	261
Корженко Володимир Васильович.....	197	Степанов Костянтин Миколайович.....	262
Корсун Володимир Іванович.....	198	Степанківська Галина Костянтинівна.....	264
Корчевой Юрій Петрович.....	199	Стойка Ростислав Стефанович.....	265
Костіков Ігор Юрійович.....	200	Ступень Михайло Григорович.....	266
Котвицький Адам Адамович.....	201	Татарчук Тетяна Феофанівна.....	267
Кочарян Олександр Суренович.....	202	Тимофєєв Володимир Миколайович.....	268
Кравченко Петро Анатолійович.....	203	Тимофєєва Валентина Петрівна.....	269
Кривенко Валерій Георгійович.....	204	Титко Олексій Іванович.....	270
Крикавський Євген Васильович.....	205	Тихонов Олександр Іванович.....	271
Кудряченко Андрій Іванович.....	206	Тіман Майор Пилипович.....	272
Курило Володимир Іванович.....	207	Ткаченко Валентина Григорівна.....	273
Кучеренко Віктор Романович.....	208	Товаровський Йосип Григорович.....	274
Ладіков-Роев Юрій Павлович.....	209	Туриянська Марія Михайлівна.....	275
Ларін Василь Іванович.....	210	Удалова Лариса Давидівна.....	276
Ленюк Михайло Павлович.....	211	Уривський Леонід Олександрович.....	277
Лупіков Валерій Сергійович.....	212	Усов Анатолій Васильович.....	278
Любіч Олександр Олексійович.....	213	Фик Ілля Михайлович.....	279
Мазур Іван Антонович.....	214	Фролов Аркадій Федорович.....	280
Макар Юрій Іванович.....	215	Харічков Сергій Костянтинівич.....	281
Макара Володимир Арсенійович.....	216	Хитрик Василь Онуфрієвич.....	282
Макаренко Михайло Володимирович.....	217	Цариковський Володимир Валентинович.....	283
Максименко Сергій Дмитрович.....	218	Червоний Іван Федорович.....	284
Максимчук Валентин Юхимович.....	219	Череп Алла Василівна.....	285
Малахов Валерій Павлович.....	220	Черніченко Геннадій Олександрович.....	286
Манк Валерій Веніамінович.....	221	Чернілевський Дмитро Володимирович.....	288
Маркіна Ірина Анатоліївна.....	222	Шаблій Олег Миколайович.....	289
Мартінова Раїса Юріївна.....	223	Шапоренко Ольга Іванівна.....	290
Мартякова Олена Володимирівна.....	224	Шмандій Володимир Михайлович.....	291
Марцинковський Володимир Альбінович.....	225	Щокін Георгій Васильович.....	292
Метешкін Костянтин Олександрович.....	226	Яремійчук Роман Семенович.....	294
Михайлов Борис Володимирович.....	227	Яковлев Анатолій Іванович.....	296
Михальченко Микола Іванович.....	228	Яценко Валентин Порфирович.....	297